

ТЕХНОЛОГІЇ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Керівник – Кузава Ірина Борисівна, доктор педагогічних наук, доцент; професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти; завідувач науково-дослідної лабораторії спеціальної та інклюзивної освіти.

Член Спеціалізованої вченої ради (2016-2018рр.) К 32.051.04 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальностями: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я); член редакційної колегії фахового наукового видання «Науковий вісник СНУ імені Лесі Українки: серія Педагогічні науки»; відповідальний секретар фахового наукового журналу «Педагогічний часопис Волині»; член редакційної колегії Міжнародного наукового журналу

«Інтернаука»; член ученої ради Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Голова Волинського осередку Української асоціації корекційних педагогів (УАКП). Нагороджена медаллю Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова "М.П.Драгоманов" (2015).

Електронна адреса: Kuzava.Irina@eenu.edu.ua

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-8087-7897>

Напрями наукових досліджень: визначення наукових, організаційно-педагогічних і методичних засад інклюзивної освіти, розроблення теоретико-методологічних підходів до ефективного впровадження та експериментальної перевірки системи інклюзивної освіти осіб із особливостями психофізичного розвитку.

Основні наукові роботи: опубліковано близько 100 наукових праць, у

т. ч. п'ять монографій, два навчальні посібники (один із грифом МОН України), понад 70 статей в наукових фахових виданнях (із них 22 – публікації в наукових періодичних виданнях інших держав):

1. Інтегрований підхід до інклюзивної освіти осіб із порушеннями зору: [Текст] : монографія / [колектив авторів: І. Б. Кузава, Н. А. Савчук, Ю. П. Симончук, Л. П. Стасюк, В. В. Терпелюк,

Ю. Й. Тулашвілі; за заг. ред. Ю. Й. Тулашвілі]. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. – 344с.

2. Інклюзивне навчання в Україні: теоретико-методичні та нормативно-правові засади // І.Б. Кузава „Edukacja włączająca na Ukrainie: zasady teoretyczne i metodologiczne oraz regulacyjne Inclusive education in Ukraine: theoretical, methodological and regulatory principles”: monografie [Text] // redakcja naukowa Marian Zdzisław Stepulak ; Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie. – 2018. – С. 125-133.

3. Інклюзивна освіта дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку: теорія та методика : монографія. – Луцьк, ПП Іванюк В. П., 2013. – 292 с.

4. Kuzava I. Peculiarities of Implementing Inclusive Education in Ukraine / Kuzava I., Stasiuk L., Savchenko N. // Наука і освіта. – 2017. – №12. – С. 85-90. (**Web of Science**).

5. Кузава І.Б. Інклюзивная компетентность воспитателя дошкольного учреждения : Материалы V Международной конференции педагогов системы специального образования [„От интеграции к инклюзии”], (Брест, 1-4 марта 2018 г.). – Брест, 2018.

Наукове керівництво дисертаційними роботами:

Печерських В.В. Психолого-педагогічний супровід осіб із патологіями хребта у процесі комплексного фізичного реабілітування (2018).

Мельничук О.В. Адаптація молодших школярів з особливими освітніми потребами до умов інклюзивного навчання (2019).

Кайдалова Г.П. Дидактичні умови формування толерантності молодших школярів в умовах інклюзивної освіти (2015).

Бовкуш К. П. Формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до спільної взаємодії учнів в умовах інклюзивного навчання (2014).

АНОТАЦІЯ

Досліджуються теоретичні й методичні основи, організаційні умови практичної реалізації системи інклюзивної

освіти осіб із особливостями психофізичного розвитку, яка включає принципи, мету, завдання, зміст, методи, критерії й показники результативності означеного процесу, що дасть змогу впливати на розвиток, корекцію та соціалізацію вихованців.

Системним показником ефективності інклюзивної освіти виступає готовність суб'єктів і об'єктів (дітей із особливостями психофізичного розвитку, педагогів і батьків) до означеного процесу, що інтегрує у собі взаємопов'язані та взаємообумовлені мотиваційно-особистісний, когнітивно-змістовий і діяльнісно-поведінковий компоненти.

Головні цілі інклюзивної освіти: спрямування діяльності на формування нової філософії суспільства щодо позитивного ставлення осіб із порушеннями психофізичного розвитку та інвалідністю; створення умов для реалізації державної політики в частині забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям з особливими освітніми потребами у сфері освіти; удосконалення системи освіти та соціальної реабілітації дітей з порушеннями психофізичного розвитку, у т. ч. з інвалідністю, через упровадження інноваційних технологій, зокрема ін ваного міжнародного досвіду.

ОСНОВНИЙ ДОРОБОК

Монографії і докторська дисертація «Теоретичні та методичні засади інклюзивної освіти дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку» І. Б. Кузави; затвердження і координація тем кандидатських дисертацій аспірантами К. П. Бовкуш, Г. П. Кайдаловою, В. В. Печерських, О.В. Мельничук; публікація статей у вітчизняних й зарубіжних фахових виданнях та матеріалах конференцій різних рівнів.

ПРЕДСТАВНИКИ

Печерських Володимир Володимирович – аспірант кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Електронна адреса: inklab@ukr.net

Напрямок наукових досліджень:
теоретичне та експериментальне дослідження проблеми психолого-педагогічного супроводу осіб із патологіями хребта у процесі комплексного фізичного реабілітування.

Основні наукові роботи:

1. Аналіз методик психолого-педагогічного супроводу фізичного реабілітування осіб із патологіями хребта / В.В. Печерських // Педагогічний часопис Волині. – №2(13). – 2019. – С. 145-149.

2. Особливості психолого-педагогічного супроводу осіб із патологіями хребта / В.В. Печерських // Педагогічний часопис Волині. – №2(9). – 2018. – С. 137-141.

3. Вертебрологія як метод комплексної реабілітації в умовах інклюзії / І. Б. Кузава, В. В. Печерських // Педагогічний часопис Волині, 2017. – №4 (7). – С. 109-113.

4. Застосування засобів фізичного реабілітування для осіб із патологіями хребта : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції [„SCIENCE, SOCIETY, EDUCATION: TOPICAL ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS”], (Харків, 17-18 лютого 2020 р.).

5. Ерготерапія як метод реалізації психолого-педагогічного супроводу осіб із патологіями хребта : матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції [„Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі у світлі реалізації Конвенції про права осіб із інвалідністю”], (Київ, 21 листопада 2018 р.). – Київ, 2018.

Мельничук Оксана Вікторівна – здобувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Електронна адреса: ket-lutsk@ukr.net

Напрямок наукових досліджень:
дослідження особливостей процесу адаптації молодших школярів з особливими освітніми потребами до умов інклюзивного навчання.

Основні наукові роботи:

1. Соціальне виховання дітей з вадами слуху в умовах спеціалізованих дошкільних закладів. *Вісник Запорізького університету. Сер. Педагогічні науки.* 2019. №1. С. 175 – 179.

2. Вплив сім'ї на становлення особистості обдарованої дитини. *Педагогічний часопис Волині : науковий журнал.* Луцьк. 2018. №2 (9), С. 127 – 132.

3. Підготовка студентів Луцького педагогічного коледжу до роботи в умовах інклюзії: практичний та психологічний аспекти. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Реалії та перспективи розвитку суспільства: соціальні, психологічні і політичні аспекти». 28-29 жовтня 2016 року. м. Сладковичево. Словацька Республіка, Університет Данубіус, факультет державної політики та публічного управління). 200 с.

4. Специфіка пізнання дошкільником з порушенням зору простору і часу, Сучасний світ і незрячі: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (19-21.09.2018 р.). Луцьк: Іванюк В.П. 2018, С. 122–12.

5. Критерії готовності студентів ЗВО до роботи в умовах інклюзії. Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі: збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (Луцьк, 22 лютого 2019 р.). Луцьк: Волинь поліграф, 2019. 230 с.

Бовкуш (Гудзь) Катерина Петрівна – аспірант кафедри педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Електронна адреса:

kate.bovkush@gmail.com

Напрямок наукових досліджень:
дослідження готовності майбутнього вчителя початкової школи до спільної взаємодії учнів в умовах інклюзивного навчання.

Основні наукові роботи:

1. Інклюзивна компетентність як наукова проблема // Проблеми сучасної педагогічної освіти : зб. ст. Сер. : Педагогіка та психологія. – Ялта : РВВ КГУ, 2014. – Вип. 43, ч. 3. – С. 29–34.

2. Основні засади формування інклюзивної компетентності педагога // Молодий вчений : наук. журн. – 2014. – Вип. 7 (10). – С. 158–160.

3. Готовність педагога до інклюзивної освіти // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журн. / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. – № 4 (48). – С. 3–9.

4. Модель формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до взаємодії учнів в умовах інклюзивного навчання // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журн. / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. – № 6 (50). – С. 67–74.

5. Особенности формирования готовности будущих учителей начальных классов к инклюзивному образованию // Весн. Віцебск. дзярж. ўнта. – 2015. – № 6 (90).

Кайдалова Галина Петрівна – аспірант кафедри педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Напрямок наукових досліджень: вивчення та аналіз проблеми формування толерантності молодших школярів в умовах інклюзивної освіти.

Електронна адреса:
gala396@rambler.ru

Основні наукові роботи:

1. Взаємозв'язок понять толерантність, інклюзія та інклюзивна освіта

// Проблемы современного педагогического образования : сб. ст. Сер. : Педагогика и психология. – Ялта : РИО ГПА, 2015. – Вип. 48, ч. 4. – С. 79–84.

2. Формування толерантності між молодшими школярами із різним рівнем психофізичного розвитку як наукова проблема // Актуальні питання корекційної освіти: зб. наук. пр. Сер. : Пед. науки. – Вип. 6. У 2-х т. Т. 2 / за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. – Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2015. – С. 70–78.

3. Досвід зарубіжних країн у запровадженні інклюзивного навчання в Україні // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журн. / голов. ред. А. А. Сбруєва. – 2015. – № 6 (50). – С. 108–116.

4. Толерантні взаємостосунки як категорія морального виховання молодших школярів // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих учених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка / [ред.-упоряд. В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич : Посвіт, 2015. – Вип. 11. – С. 247–252.

5. Інклюзія – майбутнє сучасного суспільства! // Scientific and practical edition: Vienna, Austria, 27 July 2015 / Publishing Center of the International Scientific Association “Science & Genesis”. – Prague, 2015. – P. 124–127.